

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 18040501 від 05.04.2018

**Народному депутату України
Вілкулі О. Ю.**

Про соціальний захист осіб, які
постраждали внаслідок Чорнобильської
катастрофи

Шановний Олександрі Юрійовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів та Пенсійним фондом України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 20.04.2018 № 15021/1/1-18 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 06.04.2018, стосовно соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – постраждалі особи).

Законом України від 28.02.1991 № 796-ХІІ „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – Закон № 796) встановлено гарантовані державою компенсаційні виплати, доплати, види допомоги та пільги, які стосуються усіх постраждалих осіб.

Фінансування видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення постраждалих осіб проводиться в межах коштів, передбачених законами про Державний бюджет України на відповідні роки, тобто виконання Закону № 796 повністю залежить від фінансових ресурсів доходної частини державного бюджету.

Мінсоцполітики як головний розпорядник коштів за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200) забезпечує проведення соціальних виплат згідно із затвердженими бюджетними призначеннями на відповідний рік. Обсяг фінансування за програмою наведений у додатку № 1.

Пенсійне забезпечення постраждалих осіб проводиться за вибором особи відповідно до законів України від 28.02.1991 № 796-ХІІ „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, від 09.04.1992 № 2262-ХІІ „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
8597/0/2-18/29 від 05.05.2018

військової служби, та деяких інших осіб” (далі – Закон № 2262) та від 09.07.2003 № 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 1058). При цьому всі пільги, передбачені для таких осіб, надаються у повному обсязі незалежно від того, за нормами якого закону призначено пенсію.

Відповідно до статті 54 Закону № 796 пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, та пенсії у зв’язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням особи із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження у 1986–1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який визначається згідно із законодавством.

Механізм обчислення пенсій по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсій у зв’язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи відповідно до статей 54, 57 і 59 Закону № 796, а також розміри пенсій, меншими від яких не можуть бути пенсії по інвалідності внаслідок Чорнобильської катастрофи осіб, віднесених до категорії 1 (як учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, так і потерпілих від Чорнобильської катастрофи) визначено Порядком обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 „Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами).

Із метою поліпшення пенсійного забезпечення всіх категорій пенсіонерів і зменшення диспропорцій у розмірах пенсійних виплат особам, які вийшли на пенсію в різні роки, прийнято Закон України від 03.10.2017 № 2148 „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій”.

Зокрема, внесено зміни до статті 59 Закону № 796, якими передбачено підвищення рівня пенсійного забезпечення для осіб, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю.

Потрібно зазначити, що особам, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби, грошове забезпечення не виплачувалось, а сума, яку вони отримували під час служби, не могла враховуватись для відшкодування фактичних збитків.

Механізм обчислення пенсій, призначеним особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок чого стали особами з інвалідністю, визначено постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 851 „Про внесення змін до Порядку обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Водночас пенсійне забезпечення колишніх військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ проводиться згідно із Законом № 2262.

Відповідно до частини четвертої статті 63 Закону № 2262 всі призначені за нормами цього закону пенсії підлягають перерахунку у зв'язку з підвищенням розміру грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, на умовах, у порядку та розмірах, передбачених Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 103 „Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб” передбачено проведення перерахунку пенсій з 01.01.2018 особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим особам у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб із поетапною виплатою пенсії до 2020 року.

Крім того, передбачено провести перерахунок пенсії особам рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України (міліції) із грошового забезпечення, визначеного для поліцейських постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 988 „Про грошове забезпечення поліцейських Національної поліції” (зі змінами), з поетапною виплатою перерахованих коштів за період із 01.01.2016 по 31.12.2017.

Підвищення рівня соціального захисту та пенсійного забезпечення постраждалих осіб має вирішуватися комплексно у межах чинного законодавства з урахуванням соціальної спрямованості політики Уряду, соціально-економічного становища країни та збалансування додаткових видатків із наявними бюджетними ресурсами.

Наразі Мінсоцполітики опрацьовує питання підвищення розміру пенсій постраждалим особам.

Інформацію про кількість постраждалих осіб станом на 01.01.2018 наведено у додатку № 2 (без відомостей щодо тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та розміщених у районах проведення антитерористичної операції населених пунктів, тимчасово не підконтрольній українській владі).

Додаток: на 2 арк.

З повагою

Міністр

А. Рева

**Обсяг фінансування за бюджетною програмою КПКВК 2501200
„Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської
катастрофи”**

Рік	Обсяг фінансування, тис. грн
2013	2 623 198,1
2014	2 623 153,5
2015	1 794 602,0
2016	1 890 778,9
2017	2 072 273,1
2018	1 919 662,5

Кількість осіб, які мають статус постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та осіб, що мають право на пільги, передбачені Законом України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”

Найменування показників	Станом на 01.01.2018 (за даними регіональних управлінь)
усього постраждалих осіб:	1 868 228
<i>із них:</i>	
- учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС:	199 006
<i>у т. ч. віднесені до категорій:</i>	
категорія 1 (особи з інвалідністю)	58 075
категорія 2	111 055
<i>із них:</i>	
1986 року участі	80 970
1987 року участі	30 085
категорія 3	29 876
<i>із них:</i>	
1986 року участі	4 000
1987 року участі	4 408
1988–1990 роки участі	21 468
- потерпілі від Чорнобильської катастрофи:	1 666 387
<i>у т. ч. віднесені до категорій:</i>	
категорія 1 (особи з інвалідністю)	48 430
категорія 2	53 346
<i>із них:</i>	
евакуйовані в 1986 році із зони відчуження	35 884
відселені із зони безумовного (обов'язкового) відселення	17 462
категорія 3 (особи, які постійно проживали або постійно проживають, або працюють, навчаються на територіях зон безумовного (обов'язкового) та гарантованого добровільного відселення)	388 421
категорія 4 (особи, які постійно проживали, працювали чи навчалися на території зони посиленого радіоекологічного контролю)	796 934
серія „Г” (особи, які працювали на роботах з особливо шкідливими умовами праці за межами зони відчуження)	1 667
серія „Д” (потерпілі діти)	377 589
- громадяни, які брали участь у ліквідації інших ядерних аварій:	2 835
<i>у т. ч. віднесені до категорій:</i>	
категорія 1 (особи з інвалідністю)	610
категорія 2	1 389
категорія 3	836
<i>особи, що мають право на пільги:</i>	
дружина / чоловік, опікун дитини померлого громадянина, смерть якого пов'язана з Чорнобильською катастрофою	38 525